

**«Աչքի հիվանդություններ» մասնագիտությամբ
հետազոտողի որակավորման քննության
ՀԱՐՑԱՇԱՐ**

1. Ակնաբուժության պատմություն՝ հիմնադիրները: Ակնաբուժության զարգացման պատմությունը Հայաստանում:
2. Հայրենական ակնաբուժության դպրոցներ:
3. Ակնագնդի կառուցվածքը: Ակնագնդի պարամետրերի որոշումը գերձայնային հետազոտության միջոցով:
4. Ակնագնդի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները:
5. Աչքի արյունամատակարարում:
6. Աչքի նյարդավորում:
7. Աչքի ֆիբրոզային թաղանթ: Անատոմիական բնութագիր: Միկրոսկոպիկ կառուցվածք: Արյունամատակարարում և նյարդավորում:
8. Աչքի անոթաթաղանթ: Անատոմիական բնութագիրը: Միկրոսկոպիկ կառուցվածքը: Արյունամատակարարում և նյարդավորում:
9. Ցանցաթաղանթ: Անատոմիական և հյուսվածակաբանական կառուցվածքը: Ցանցաթաղանթի օֆթալմոսկոպիայի անատոմիական հիմնավորումները:
10. Ակնագնդի ներքին միջավայրեր՝ ակնագնդի խցիկներ և ներակնային հեղուկ, ոսպնյակ, ապակենման մարմին:
11. Ակնակապիճ: Ակնակապճի պատեր: Ակնակապճի պարունակությունը:
12. Տեսողական անալիզատորի բաժիններ:
13. Ակնագնդի պրենատալ ձևավորումը և զարգացումը:
14. Տեսողական օրգանի Ֆունկցիաները: Տեսողության սրության ստուգման եղանակներ:
15. Եզրային /պերիֆերիկ/ տեսողություն: Տեսադաշտերի խանգարման ձևեր:
16. Երկայնա տեսողություն: Պայմաններ՝ երկայնա տեսողության զարգացման համար: Ցանցաթաղանթի համակցվող /կորեսպոնդեցվող/ եւ ոչ համակցվող /չկորեսպոնդեցվող/ կետեր:
17. Տեսողական օրգանի հետազոտման մեթոդաբանությունը և հաջորդականությունը:
18. Տեսողական օրգանի հետազոտման առանձնահատկությունները մանկական տարիքում:
19. Պոստնատալ ռեֆրակտոգենեզի օրինաչափությունները և նրանց նշանակությունը մանկական աչքի հիվանդությունների կլինիկայում:
20. Կենտրոնական տեսողության պոստնատալ զարգացման հաջորդականությունը և հետազոտման սկզբունքները փոքր տարիքի երեխաների մոտ:
21. Ակնագնդի օպտիկական կոհերենտ տոմոգրաֆիա:
22. Կլինիկական ռեֆրակցիայի ձևեր: Կլինիկա, հետազոտման օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ մեթոդները, ախտորոշում:
23. Ակոմոդացիայի մեխանիզմներ: Խանգարման ձևերը:
24. Ակոմոդացիայի սպազմ և կաթված: Նշաններ, ախտորոշում, բուժում:
25. Ռեֆրակցիայի անոմալիաների շտկման միջոցներ: Օպտիկական շտկման ոսպնյակներ:

26. Կոնվերգենցիայի և ակոմոդացիայի կապը կլինիկական ռեֆրակցիաների տարբեր ձևերի դեպքում:
27. Ակոմոդացիոն և մկանային ասթենոպիա:
28. Աստիգմատիզմ՝ շտկումը:
29. Միօպիա: Զարգացման մեխանիզմներ, դասակարգում, կլինիկա, բարդություններ, շտկման սկզբունքներ և բուժման եղանակներ:
30. Միօպիա և միօպիկ հիվանդություն:
31. Կարճատեսության բարդացած ընթացք: Ձևերը: Բուժում:
32. Կարճատեսության աճի կանխատեսում:
33. Պրեսբիոպիա և նրա շտկումը:
34. Ռեֆրակցիայի անոմալիաների բուժման ժամանակակից վիրահատական միջոցներ:
35. Ակնային հավելումների զարգացման անոմալիաներ և արատներ:
36. Ակնագնդի զարգացման անոմալիաներ և արատներ:
37. Բլեֆարիտներ, առաջացմանը նպաստող գործոններ և բուժման սկզբունքներ:
38. Ակնագարիկ: Առաջացմանը նպաստող գործոններ: Բարդություններ, բուժում:
39. Արցունքային ապարատ: Արցունքի արտադրման և արտահոսքի մեխանիզմներ:
40. Դակրիոցիստիտներ: Արմատական ախտանշանները, ախտորոշման եղանակները, բուժումը:
41. Նորածինների մոտ դակրիոցիստիտների բուժման առանձնահատկություններ:
42. «Կարմիր աչքի» համախտանիշ (ինյեկցիայի տեսակները՝ կախված հիվանդության բնույթի հետ):
43. Կոնյունկտիվիտներ: Դասակարգումը:
44. Հոնորլենտոնա՝ հոնոկոկային կոնյունկտիվիտ, տարբերակիչ ախտորոշում: Կլինիկա, կանխարգելում, բուժում:
45. Ադենովիրուսային կոնյունկտիվիտներ: Կլինիկա, հակավիրուսային դեղամիջոցներ:
46. Աչքի ալերգիկ հիվանդություններ (գարնանային կատար, տոքսիկաալերգիկ տուբերկուլյոզային կեռատոկոնյունկտիվիտ):
47. Հերպետիկ կերատիտներ: Կլինիկա, ընթացքի առանձնահատկություններ, բուժում: Կանխարգելում:
48. Եղջերաթաղանթի սողացող խոց: Ծագումնաբանություն, կլինիկա, բարդություններ, կանխարգելում:
49. Կերատիտներ: Դասակարգումը, ընդհանուր ախտանշաններ, կերատիտների հետևանքները:
50. Եղջերաթաղանթի դեգեներատիվ և դիստրոֆիկ հիվանդություններ: Ծագումնաբանություն, կլինիկա, բուժում:
51. Իրիդոցիկլիտներ: Կլինիկա: Իրիդոցիկլիտի ու գլաուկոմայի սուր նույնանուն տարբերակիչ ախտորոշում:
52. Ուլեիտներ: Դասակարգումը: Ուլեիտների ընթացքը՝ ըստ ծագումնաբանության: Բարդություններ:
53. Խորիոդիտներ: Ախտորոշում, ընթացքը՝ ըստ ծագումնաբանության: Բարդություններ:

54. Կոատսի, Հիպպել-Լանդաույի ռետինովասկուլիտներ: Լեբերի ռետինոպապիլիա: Ընթացքի առանձնահատկությունները՝ ըստ ծագումնաբանության: Ախտորոշում, բուժում:
55. Ծերունական կատարակտ: Զարգացման փուլերը: Վիրահատական բուժման եղանակներ:
56. Աֆակիա: Շտկման եղանակները:
57. Բնածին կատարակտ: Ծագումնաբանություն, դասակարգում, վիրահատական բուժման ժամկետներ, շտկում:
58. Ներակնային հեղուկի առաջացումը: Աչքի հիդրոդինամիկա և հիդրոստատիկա:
59. Առաջնային գլաուկոմա: Պաթոգենեզ, դասակարգումը, գլխավոր ախտանշաններ: Վիրահատական և պահպանողական բուժման եղանակներ:
60. Գլաուկոմայի սուր նոպա: Տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
61. Երկրորդային գլաուկոմա: Ծագումնաբանություն, պաթոգենեզ, բուժում և կանխարգելում:
62. Գլաուկոմա ցածր ճնշմամբ: Ցածր ճնշմամբ գլաուկոմայի ախտորոշման թեստեր: Հասկացություն տուրբանտ ճնշման մասին:
63. Բնածին գլաուկոմա: Ծագումնաբանություն, պաթոգենեզ, դասակարգում, կլինիկա, բուժում:
64. Էկզոֆթալմ և հիդրոֆթալմ: Ծագումնաբանություն և դրանց տարբերությունները:
65. Ցանցաթաղանթի փոփոխություններ հիպերտոնիկ ու հիպոտոնիկ հիվանդությունների ժամանակ, արյան և երիկամային հիվանդությունների դեպքում:
66. Տեսողական օրգանի փոփոխություններ կենտրոնական նյարդային համակարգի հիվանդությունների դեպքում:
67. Տեսանյարդի բորբոքային հիվանդություններ: Կլինիկա, բուժում:
68. Դիաբետիկ անգիոռետինոպաթիա: Պաթոգենեզ, դասակարգում, կլինիկա, ախտորոշում, բուժման սկզբունքներ:
69. Տեսանյարդի կանգային սկավառակ: Ծագումնաբանություն, կլինիկա: Տեսանյարդի կանգային սկավառակի եւ տեսաներիտի տարբերակիչ ախտորոշում:
70. Ցանցաթաղանթի կենտրոնական զարկերակի սուր անանցանելիություն և կենտրոնական երակի թրոմբոզ: Կլինիկա: Առաջին բժշկական օգնություն: Բուժում, լազերային կոագուլյացիայի և անգիոգենեզի ինգիբիտորների ինտրավիտրեալ օգտագործման ցուցումներ:
71. Տեսողական օրգանի փոփոխություններ տոքսոպլազմոզի ժամանակ:
72. Պերիֆերիկ խորիոռետինալ դիստրոֆիաներ: Ախտորոշում, դասակարգում և բուժում: Լազերային կոագուլյացիայի ցուցումներ:
73. Կենտրոնական խորեոռետինալ դիստրոֆիաներ: Ծագումնաբանություն, դասակարգում, ախտորոշում, կլինիկա և բուժում:
74. Տարիքային մակույաբ դեգեներացիա: Պաթոգենեզ, դասակարգում, կլինիկա, բուժում:
75. Ցանցաթաղանթի պիգմենտային դեգեներացիա: Տեսողական ֆունկցիաների վաղ և ուշ նվազում: Բուժում: Կանխատեսում:
76. Ցանցաթաղանթի շերտավորում: Ծագումնաբանություն, դասակարգում, ախտորոշում, կլինիկա և բուժում:

77. Տեսողական օրգանի հիվանդություններ, որոնց դեպքում ցուցված են ռենտգեն հետազոտություններ: Ռենտգեն հետազոտությունների ժամանակակից տեսակները:
78. Ակնակապճի հարաբերակցությունը հարքթային հավելախոռոչների և հաղորդակցությունը գանգի խոռոչի հետ: Կլինիկական նշանակությունը:
79. Աչքի առաջնային հատվածի և հավելումների բարորակ և չարորակ ուռուցքներ: Կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
80. Անոթաթաղանթի և ցանցաթաղանթի բարորակ և չարորակ ուռուցքներ: Կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
81. Ռետինաբլաստոմայի և մելանոմայի վաղ ախտորոշման և բուժման սկզբունքներ:
82. Ցելյուլիտ, ակնակապճի ֆլեգմոնա: Ծագումնաբանություն, կլինիկա, բուժում, բարդություններ վաղ մանկական տարիքում:
83. Ֆուքսի, Սյուգրենի, Բելիչետի, Ֆոգտ-Կոյանազայի համախտանիշներ:
84. Համազված շլություն: Ախտորոշում, կլինիկա: Հետազոտման հաջորդականությունը:
85. Երեխաների մոտ համազված շլության բուժման հաջորդականությունը:
86. Կաթվածային շլություն: Ախտորոշում, բուժում:
87. Անհասների ռետինոպաթիա: Ծագումնաբանություն, պաթոգենեզ, կլինիկա, բուժում:
88. Աչքի թափանցող վերքեր: Դասակարգում: Թափանցող վերքերի հավաստի նշաններ: Առաջնային վիրաբուժական մշակման սկզբունքներ:
89. Աչքի թափանցող վերքերի բարդություններ: Բուժում, կանխարգելում:
90. Ակնագնդի սալջարդ: Կլինիկա, դասակարգում, բարդություններ, բուժում:
91. Աչքի այրվածքներ՝ վնասվածքի աստիճանի որոշում, բուժման հաջորդականություն:
92. Սիմպաթիկ օֆթալմիա: Կանխարգելում, բուժում:
93. Ինտրաբուլբար ել/կամ ներաակնակապճային օտար մարմինների հավաստման և տեղայնացման հաջորդականության կանոններ:
94. Ակնագնդի հեռացման ցուցումներ: Ակնագնդի հեռացման վիրահատական միջամտությունների ձևեր:
95. Լազերների կիրառումը ակնաբուժությունում: Լազերային վիրաբուժության ցուցումներ:
96. Էլեկտրոֆիզիոլոգիական հետազոտական եղանակները ակնաբուժությունում: Դրանց ախտորոշիչ կարևորությունը տարբեր ակնային պաթոլոգիաների ժամանակ:
97. Տեսողության կոնտակտային շտկում: Ցուցումներ, հակացուցումներ և բարդություններ:
98. Ֆյոտոռեսցենտային անգիոգրաֆիան ակնաբուժությանում: Կատարման ցուցումներ, անգիոգրաֆիկ պատկերների առանձնահատկությունները ակնահատակի տարբեր ախտահարումների դեպքում:
99. Կոպերի անոմալիաներ՝ պտոզ, կոլոբոմա, տրիխիազ, էպիկանտոս, սիմբլեֆատոն: Վիրահատական շտկման տարբերակները:
100. Էնդոկրին ակնաախտահարումներ:

Գրականություն

1. Շարառյան Ա.Ա., Սարգսյան Ա.Վ. Բիսոկուլյար համակարգի քննադրումը, փոփոխությունն ու բուժումը. – Երևան, 2014:
2. Аветисов Э.С. Содружественное косоглазие. - Москва, 1977. - 312 с.
3. Аветисов Э.С. Близорукость . М.: Медицина, 1999.
4. Ананин В.Ф. Аккомодация и близорукость. М.: Медицина, 1992.
5. Бровкина А.Ф. Клиническая онкология органа зрения. 1980.
6. Глазные болезни. Учебник / под ред. В.Г. Копаевой. М.: Медицина, 2002.
7. Гундорова Р.А. и др. Травмы глаза. 1986.
8. Густов А.В., Сигрианский К.И., Столярова Ж.П. Практическая нейроофтальмология. Н. Новгород, 2000.
9. Зайцева Н.С., Кацнельсон Л.А. Увеиты. М.: Медицина, 1984.
10. Кански Дж.Дж. Клиническая офтальмология. Систематизированный подход. - перевод с англ., М., 2006. - 734 с.
11. Кански Дж.Дж. и др. Заболевания глазного дна. - перевод с англ., М., 2008. - 424 с.
12. Кацнельсон Л.А., Фарофонова Т.И., Бунин А.Я. Сосудистые заболевания глаза.1990.
13. Каспаров А.А. Офтальмогерпес. 1994.
14. Киваев А.А., Шапиро Е.И. Контактная коррекция зрения. М.: Медицина, 2000.
15. Ковалевский Е.И. Глазные болезни (атлас). 1985.
16. Ковалевский Е.И. Профилактика слабовидения и слепоты у детей. 1991.
17. Майчук В.Ф. Вирусные заболевания глаза. 1981.
18. Махачева З.М., Аванесова Л.А.: СПИД и глаз.- Махачкала, 2001
19. Морозов В.И., Яковлев А.А.: Фармакотерапия глазных болезней. М.: Медицина, 2001.
20. Нестеров А.П. Глаукома. 1995 г.
21. Сомов Е.Е. Клиническая анатомия органа зрения человека. СПб.: Медицина, 1997.
22. Хватова А.В. Заболевания хрусталика глаза. 1990.
23. Ченцова О.Б. Туберкулез глаза. 1990.
24. Шмелева В.В. Катаракта. 1981.
25. Шакарян А.А. Бинокулярное взаимодействие в норме и при патологии и его значение в лечении содружественного косглазия. Москва, 1995.
26. Шамшинова А.М., Волков В.В. Функциональные методы исследования в офтальмологии. М.: Медицина, 1999.
27. Экгардт В.Ф. Диабетическая ретинопатия (патогенез, клиника, лечение). Челябинск, 2001.
28. Berman E.R. Biochemistry of the eye // New York: Plenum Press, 1991. - P. 291-301.
29. Broman A.T., Congdon N.G., Bandeen-Roche K. et al. Influence of corneal structure, corneal responsiveness and other ocular parameters on tonometric measurement of intraocular pressure // Glaucoma. — 2007. — Vol. 16. — № 1. — P. 581-588.
30. Eriksson U., Larsson E., Holmsrom G. Optical coherence tomography in the diagnoses of juvenile X-linked retinoschisis // Acta Ophthalmol. Scand. - 2004. - Vol. 82, N 2. - P. 218-223
31. Monteiro M.L.R., Leal B.C., Rosa A.A.M. et al. Optical coherence tomography analysis of axonal loss in band atrophy of the optic nerve // Brit.J.Ophthalmol. - 2004. - Vol. 88, N 7. - P. 896-899.
32. Wright K.W., Speigel P.H. Pediatric Ophthalmology and Strabismus. – 2 edition., 2008.
33. Young F. The development of myopia // Contacto (Chicago), 1971, Vol. 15, N 2, p. 36-42.